

Veel gestelde vragen en antwoorden

Gezondheid

Wat is dioxine?

Dioxines zijn stoffen die soms vrijkomen bij (vuil)verbranden. Van nature komt dioxine overal voor, in kleine hoeveelheden. Het zit bijvoorbeeld in de (water)bodem, in de lucht, in sigarettenrook, in uitlaatgassen en in voedsel.

Hoe krijg je dioxine binnen?

Veruit de meeste dioxine krijg je via voedsel binnen. Dioxine zit voornamelijk in het vet van dierlijke producten, zoals vlees, zuivel en vis. Het zit ook relatief veel in eieren van eigen kippen, boerenkool en schapenlever.

Wat is het gezondheidsrisico?

In grote hoeveelheden kan dioxine gevaarlijk zijn. Dioxine kan dan kankerverwekkend zijn en de hersenontwikkeling, weerstand en de vruchtbaarheid verminderen. Deze hoeveelheden krijg je alleen binnen als er sprake is van bijvoorbeeld moedwillige vergiftiging of de ontploffing van een fabriek.

Wat is het gebied met de grootste kans op blootstelling aan dioxine?

Op het kaartje onderaan dit document ziet u het aandachtsgebied. Deze is bepaald aan de hand van de windrichting en -kracht, meldingen van inwoners en heeft een ruime marge.

Heeft u hier vandaag wel eieren en groente uit eigen tuin gegeten?

Dan geeft dit geen verhoogd risico. Het gezondheidsrisico gaat vooral om de inname over langere termijn. Omdat nu bekend is dat er mogelijk verhoogde waarden van dioxine zijn in het aandachtsgebied, geven we het advies om alleen geschilde groenten of die uit de kas te eten. Dit is omdat dioxine vettig is en daardoor niet goed afgespoeld kan worden.

Kan ik wel de groente die onder de grond zit (zoals knoflook) eten?

Ja, dat kan. Het risico van het eten van de knoflookbollen is nihil. Planten kunnen wel dioxine opnemen, maar dit blijft hoofdzakelijk in de buitenste rand van de bladeren zitten. Het komt niet of nauwelijks bij de bollen terecht.

In het algemeen kunt u uw dioxine inname verminderen door:

Dioxine-houdende producten met mate te gebruiken:

- (half)volle melk, boter, room, kaas, spek, worst, vet vlees, vette vleeswaren, plantaardige olie;
- vette vis, zoals paling, makreel, haring en zalm;
- eieren van hobbykippen die buiten lopen (vanaf 200 kippen worden eieren verplicht gecontroleerd op dioxine) – meer informatie, [klik hier](#);
- boerenkool;
- schapenlever.

Waarom is het advies (pluim)vee voorlopig binnen te houden?

Dioxine hoopt zich op in het vet van dieren. Vandaar het advies om grazend vee en kippen (die pikken op de grond) voorlopig binnen te laten. Wanneer de melk, het vlees of de eieren van deze dieren in onze voedselketen komen, krijgen wij als consumenten ook meer dioxine binnen. Voor land- en tuinbouwbedrijven zijn hier daarom strenge normen voor, waarop het NVWA controleert.

Wat betekent dit voor (bijvoorbeeld) paarden die buiten hebben gestaan?

Gras bevat altijd wat dioxine. De hoeveelheid varieert gedurende het jaar. Het advies voor het stoppen met begrazen geldt vooral voor de dieren in de voedselketen, omdat hier strengere eisen voor gelden. Maakt u zich zorgen over uw dieren, dan kunt u het beste even contact opnemen met de dierenarts.

Wat is 'voorlopig'? Zou regen de dioxine ook kunnen wegspoelen?

Nee, dat kan niet. Dit is omdat dioxine vettig is en daardoor niet snel goed weggespoeld wordt door regen. Het RIVM geeft aan "dat zij geen wetenschappelijke onderbouwing kunnen geven voor de tijd die dit kost. Maar uit onze ervaring [van de RIVM] blijkt dat de meeste stoffen na twee weken wel verdund zijn." Dat zou particulieren met dieren die niet voor consumptie worden gebruikt een richtlijn kunnen geven. LTO Noord is in gesprek met Attero over mogelijk aanvullend onderzoek voor land- en tuinbouwbedrijven. Voor deze bedrijven adviseert het RIVM voorzichtigheid, omdat hiervoor een strenge norm geldt. Bij vragen kunnen zij terecht bij LTO Noord: www.ltonoord.nl.

Hoe schadelijk is het wanneer ik rook heb ingeademd?

Het is altijd belangrijk om zoveel mogelijk uit de rook te blijven. Gelukkig doen mensen dat van nature al, omdat het ook heel onprettig is. Toen er nauwelijks meer rook van de brand af kwam, bleef er wel geuroverlast. De hoeveelheden in de lucht zijn dan niet meer schadelijk. Bij het inademen van rook, kunt u last hebben van hoesten, een geïrriteerde keel, prikkeling van de ogen en/of de bovenste luchtwegen of hoofdpijnklachten. In de meeste gevallen gaan deze klachten, zodra u uit de rook bent, vanzelf over, omdat ons lichaam snel herstelt. Kans op blijvende gezondheidsschade is dan onwaarschijnlijk. Blijven de gezondheidsklachten wel aanhouden, dan kunt u voor de zekerheid contact opnemen met de huisarts. Uit onderzoek onder brandweerpersoneel is gebleken dat bij herhaalde of langdurige blootstelling aan rook waarschijnlijk de kans op longkanker toeneemt. Het is echter niet erg waarschijnlijk dat je als burger zo frequent (meerdere keren per jaar) aan rook wordt blootgesteld.

Geldt dit ook voor (bijvoorbeeld) mijn paarden?

Waarschijnlijk wel, maar dit is niet onze expertise. Maakt u zich hier zorgen over, dan kunt u het beste even contact opnemen met de dierenarts.

Indicatie van het aandachtsgebied

